

Apteekkipalvelujen saatavuus ja saavutettavuus

Fimean potilasneuvottelukunta 4. tapaaminen 2021

17.11.2021

Luennon sisältö

- Apteekkiverkoston rakenne
- Apteekkipalveluiden saavutettavuus
- Apteekkiverkoston ja -palveluiden kehittämistyö Fimeassa

©GettyImages/Oleh Kucheriavyi

Apteekkiverkoston rakenne 1/2

Apteekit

- apteekkilupa

Sivuapteekit

- sivuapteekkilupa

Apteekin palvelupisteet

- palvelupistelupa

Apteekin verkkopalvelu

- ennakkoilmoitus

	2010	2015	2020
Apteekit	618	612	626
Sivu- apteekit	194	204	192
Palvelu- pisteet	(109)	93 (10)	123
Verkko- palvelu	-	101	143

Taulukko. Apteekkitoimipisteiden lukumäärä 2010, 2015, 2020

Apteekkiverkoston rakenne 2/2

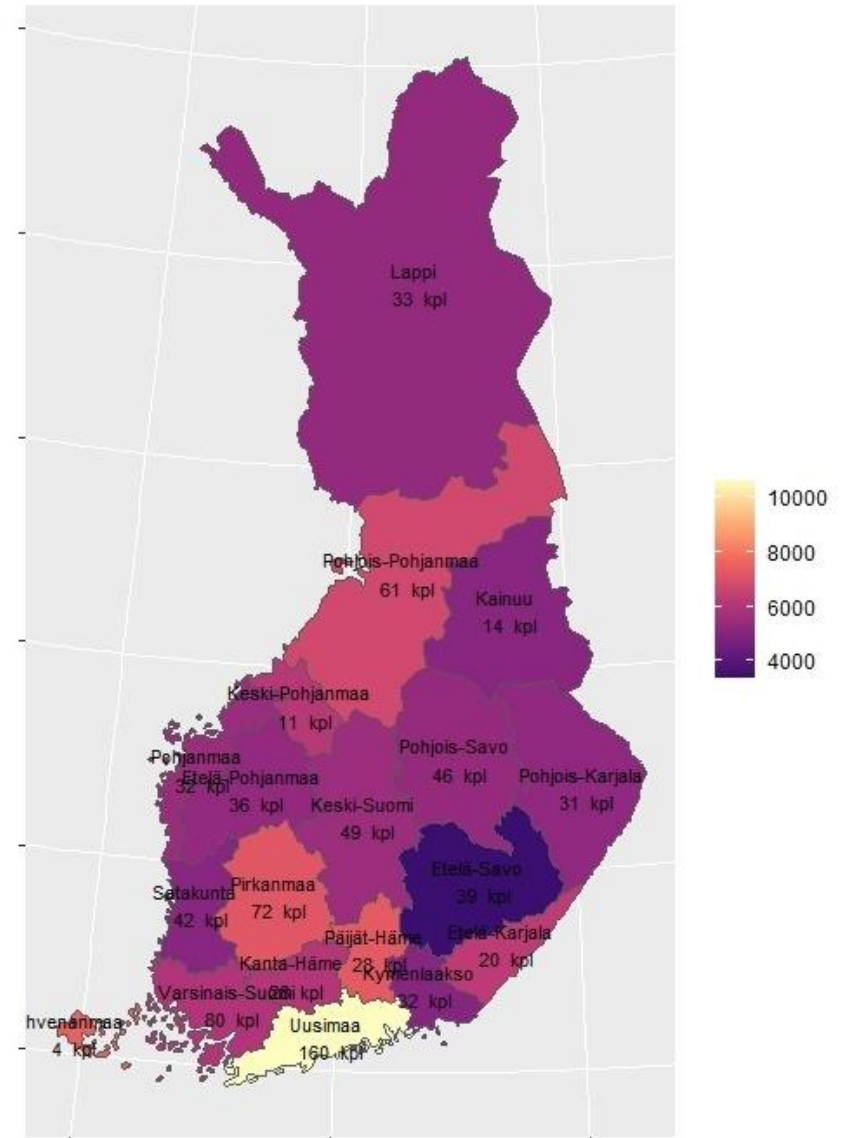
- Apteekkilupaan voidaan liittää lääkkeiden saatavuuden turvaamiseksi apteekkiliikkeen aukioloaikoja tai **sivuapteekin ja apteekin palvelupisteen ylläpitämistä koskevia ehtoja** (lääkelaki 395/1987, 40 § 2 mom.).
- Sivuapteekki: lääkkeiden saatavuuden turvaamiseksi apteekkipalveluja tarvitaan, mutta itsenäiselle apteekille ei ole riittäviä toimintaedellytyksiä
- Palvelupiste: haja-asutusalue tai kyläkeskus, jossa ei ole riittäviä toimintaedellytyksiä sivuapteekille TAI erityisestä syystä myös muualle turvaamaan lääkkeiden saatavuutta

Apteekkiverkosto Suomessa

Kuvio. Apteekkien lukumäärä (pää- ja sivuapteekit) maakunnittain asukasmäärään suhteutettuna vuonna 2020.

Lähteet: Leo Lahti, Einari Happonen, Juuso Parkkinen, Joonas Lehtomäki, Vesa Saaristo ja Pyry Kantanen 2013-2021. Sotkanet open data access and analysis. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea.

2020

Apteekkipalveluiden saavutettavuus 1/2

- Apteekkien sijaintialuepäätökset
 - Apteekkilupa myönnetään tietyn apteekkiliikkeen harjoittamiseen kunnassa tai sen osassa.
 - Pääsääntö koko kunta. Kunnan osaa käytetään silloin, kun muutoin olisi syytä pelätä laajojen alueiden jäävän ilman apteekkipalveluja.
 - Sivuapteekin ja palvelupisteen sijainti määritellään kussakin luvassa erikseen.
- Apteekin verkko- tai etämyyntipalvelut
- Noutolokerikot

Apteekkipalveluiden saavutettavuus 2/2

- Apteekkien aukioloajat
 - Apteekkilupaan voidaan liittää lääkkeiden saatavuuden turvaamiseksi **apteekkiliikkeen aukioloaikoja** tai sivuapteekin ja apteekin palvelupisteen ylläpitämistä **koskevia ehtoja** (lääkelaki 395/1987, 40 § 2 mom.).
- Apteekit ovat avoinna keskimäärin 58 h/viikko, 10 h/päivä (ma-pe)
- Sivuapteekit ovat avoinna keskimäärin 38 h/viikko, 7,5 h/päivä (ma-pe)
- 78 % avoinna lauantaisin (6,6 h/päivä)
- 29 % avoinna sunnuntaisin (5,6 h/päivä)

Apteekkiverkoston ja -palveluiden kehittämistyö Fimeassa

- Uusien apteekkitoimipisteiden perustaminen
- Apteekkien sijaintialueiden uudelleenmäärittely
- Sivuapteekin muuttaminen apteekiksi
- Apteekin muuttaminen sivuapteekiksi
- Apteekkien valvontatyö (ml. tarkastukset)

Lisäksi Fimea kokoaa, arvioi ja välittää tietoa apteekkien toiminnasta

Lääkeasioiden uudistus (STM)

- Apteekkijaos: apteekkijärjestelmän ja vähittäisjakelun uudistaminen, lääkkeiden saatavuuden edistäminen

Lisätietoja

- <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870395?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=l%C3%A4%C3%A4kelaki#L6P40>
- <https://www.fimea.fi/apteekit/apteekkien-sijaintialuepaatokset>
- https://www.fimea.fi/apteekit/verkkopalvelutoiminta/lailliset_apteekin_verkkopalvelut
- <https://www.fimea.fi/kehittaminen/apteekkitoiminta/apteekkipalveluiden-saatavuus>
- <https://www.fimea.fi/apteekit/apteekkitarkastukset>
- <https://stm.fi/laakeasioiden-uudistus>

Ideoita apteekkipalveluiden kehittämiseen?

kirjaamo@fimea.fi

apteekit@fimea.fi

©GettyImages/oatawa